

نقش و جایگاه شهروند در مدیریت شهری ایران

مانا ابراهیمی مجرد^۱ *، سید محمد امین مجابی^۲

۱- کارشناس ارشد معماری از دانشگاه علم و صنعت ایران،
mana.ebrahimi61@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری دانشگاه تهران،
amin.mojabi@gmail.com

چکیده

مدیریت، روش دستیابی به اهدافی است که برای یک سازمان در نظر گرفته می‌شود. چنانچه شهر به مثابه یک سازمان قلمداد شود، لازم است تا در رأس آن و به منظور اداره امور شهر از فنی استفاده گردد که مدیریت شهری نام دارد. مهم‌ترین هدف مدیریت شهری را می‌توان ارتقای شرایط زندگی ساکنان و گروه‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی و حفاظت از حقوق شهروندان، تشویق به توسعه اجتماعی و اقتصادی پایدار و حفاظت از محیط کالبدی دانست. در شرایط کنونی که شهرها از مشکلات عدیده اجتماعی، اقتصادی و ... رنج می‌برند، مدیریت شهری باید حافظ منافع مردم باشد، و در این مورد تمامی دست‌اندرکاران امور شهری از جمله شهروندان می‌توانند در بهبود وضعیت شهرها نقش مهمی ایفا نمایند. برای حضور و مشارکت مردم در عرصه مدیریت شهری، نیاز به شناسایی عوامل مؤثر بر شکل‌گیری و میزان مشارکت می‌باشد. از این رو اعتماد به عنوان اصل اساسی شکل‌گیری فضای مشارکتی در شهر و کشور مطرح می‌گردد. اعتماد جزء مفاهیمی است که در علوم مختلف توسط صاحب‌نظران مورد بررسی قرار گرفته و بنا بر پارادایم حاکم بر هر کدام از این علوم تعاریف متفاوتی از آن ارائه گردیده است.

این تحقیق به لزوم تحول نقش شهروند در مدیریت شهری ایران می‌پردازد. در ابتدا مروری بر مفاهیم مرتبط با موضوع شهر و شهروندی خواهیم داشت و سپس نقش و جایگاه شهروند در مدیریت شهری ایران طی دهه‌های اخیر مورد بررسی قرار خواهد گرفت. در ادامه عوامل مؤثر بر حضور و مشارکت مردم در مدیریت شهری بررسی می‌شود که از آن جمله بحث اعتمادسازی و توانمندسازی شهروندان جهت فراهم آوردن فضای تعاملی بین جامعه و مدیران شهری خواهد بود. در نتیجه اینکه بدون ایجاد زمینه‌های مناسب برای خودآگاهی، توانمندی و جلب اعتماد شهروندان نمی‌توان حضور فعال و مشارکت مردم را در مدیریت شهری انتظار داشت.

واژه‌های کلیدی: شهر، شهروند، مشارکت، اعتماد، توانمندسازی.

¹ - 09125615668

² - 09121823716